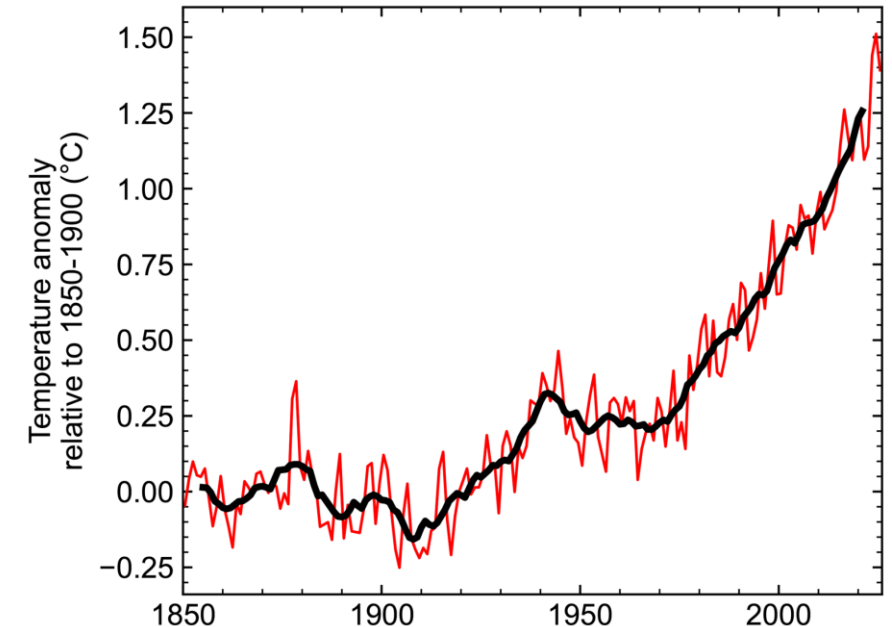

Veivalg mot 2050

Hvordan omstille transportsektoren for lavutslippssamfunnet

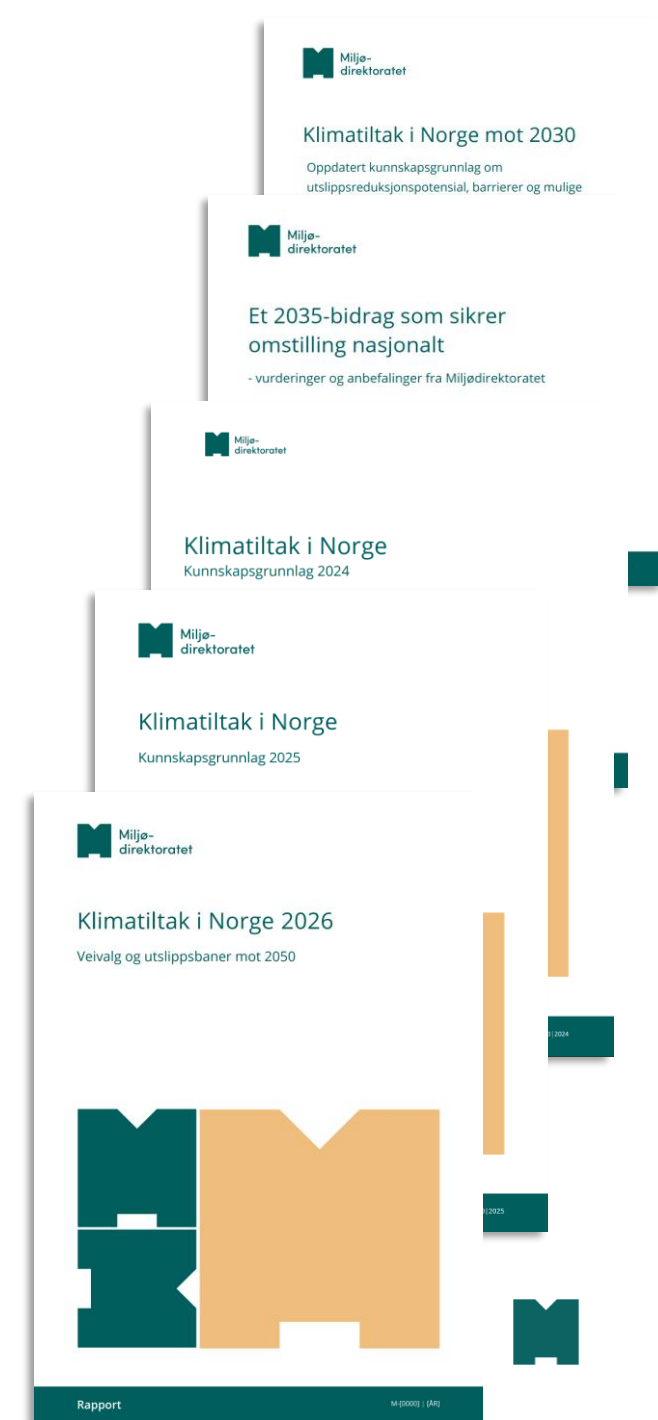
Omstilling haster

- 2024: Ny global utslippsrekord
- Klimamålet for 2050: 90-95 % utslippskutt
- Norske utslipp er kun redusert 13 % siden 1990
- Det handler ikke bare *om* å kutte utslipp, men også *hvordan* vi gjør det

Klimatiltak i Norge 2026

- Hvordan utslipp i Norge kan reduseres
- Klimatiltak i Norge 2026:
 - Veivalg og utslippsbaner som gir 90-95 % kutt innen 2050

Utfordringen i transport

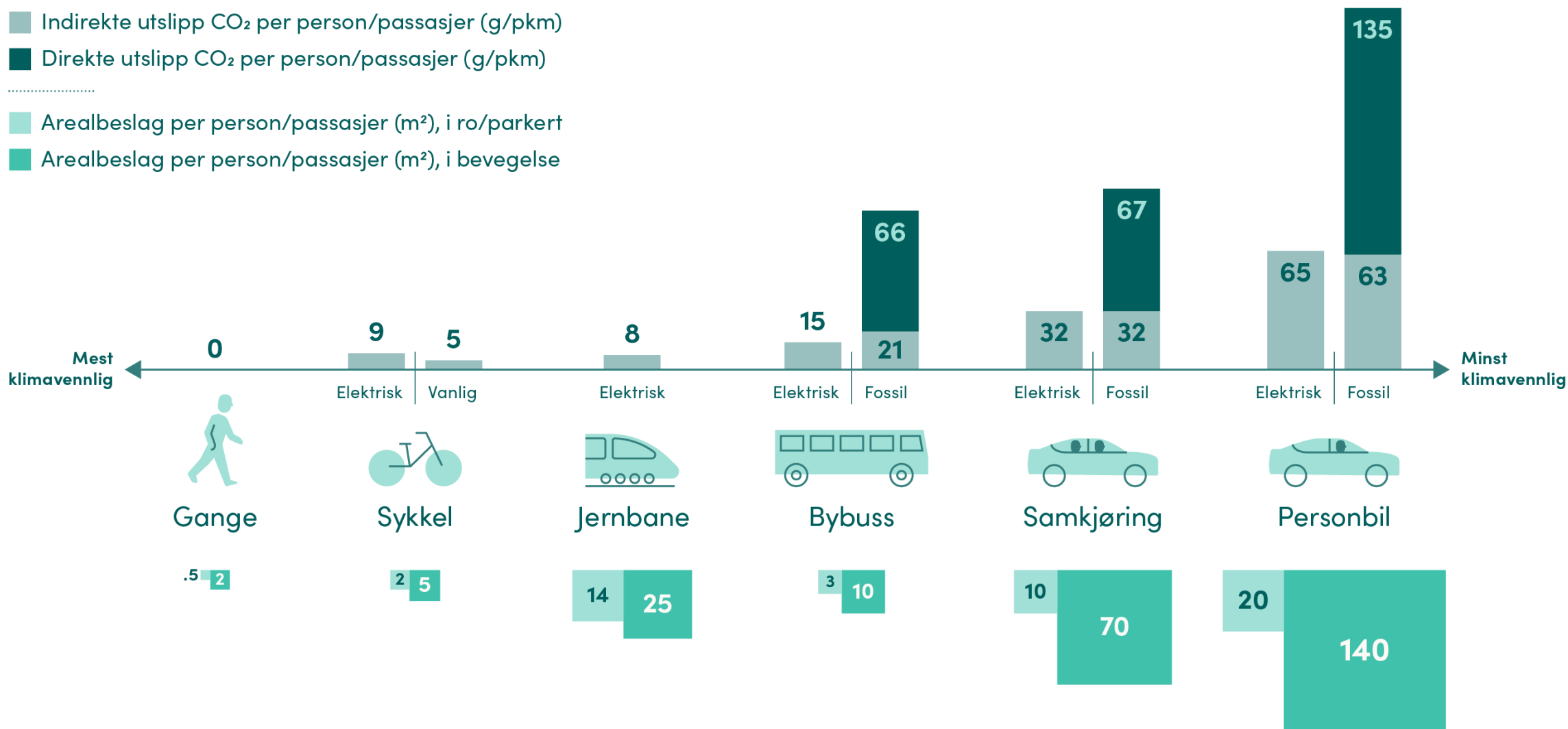
- Det er fortsatt over 3,5 millioner norske kjøretøy og maskiner som bruker fossile drivstoff
- Hvert nye fossile kjøretøy gir 10-20 år med utslipp
 - Rask elektrifisering er avgjørende, og tempoet må opp
- Transporten vår **forurens**, tar mye **plass** og bruker store mengder **energi**, og elektrifiseringen vil ikke løse alle disse utfordringene

■ Indirekte utslipp CO₂ per person/passasjer (g/pkm)

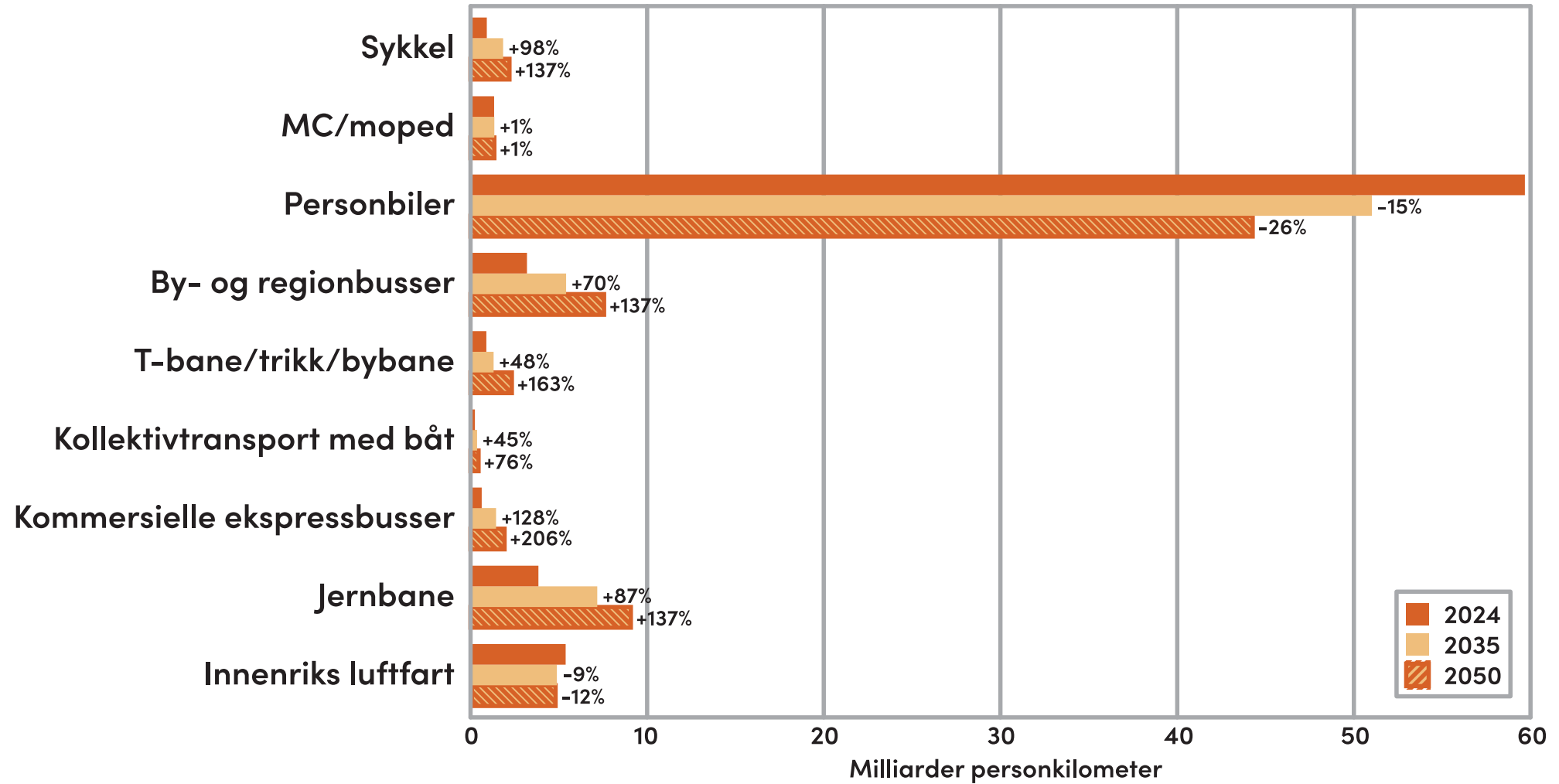
■ Direkte utslipp CO₂ per person/passasjer (g/pkm)

■ Arealbeslag per person/passasjer (m²), i ro/parkert

■ Arealbeslag per person/passasjer (m²), i bevegelse

Endringer i persontransportarbeid med tiltak

Et multimodalt alternativ til bilen

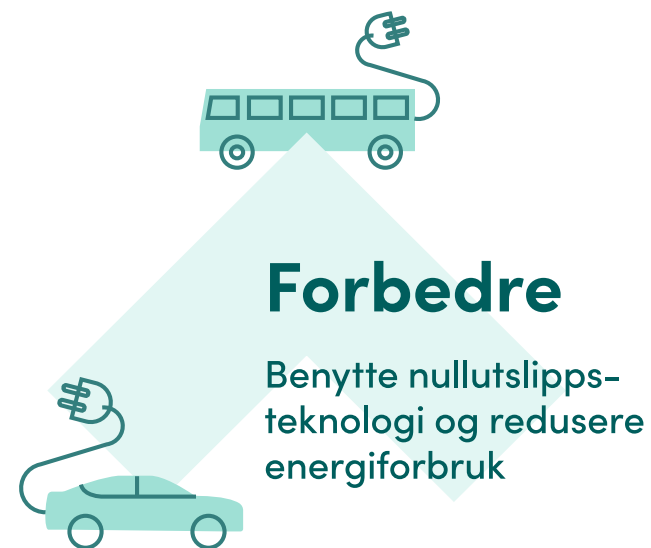
- Ingen enkelttransportformer kan erstatte bilen alene
- Gange, sykkel, kollektiv og delte mobilitetsløsninger utfyller hverandre
- Sømløse reisekjeder fra dør til dør
- Høy mobilitet med mindre bilavhengighet

Hvilke veivalg står vi ovenfor?

Hvorvidt skal vi unngå og flytte transport?

Aktuelle virkemidler for unngå og flytte

- Unngå:
 - Transporteffektiv arealutvikling
 - Digitale møter og fjernarbeid
- Flytte
 - Økt og forutsigbar finansiering av sykkel, kollektiv og gange
 - Samordning og sømløse reisekjeder
 - Økt bruk av bilrestriktive virkemidler

Fra transportsiloer til mobilitet

- Folk etterspør mobilitet, ikke transportformer
- Dagens planlegging er organisert i siloer
- Gange, sykkel og kollektiv må utvikles som ett system
- Mer samordning på tvers av aktører og forvaltningsnivåer

NTP – en plan for fremtiden?

- Klima- og miljømål som ramme for planlegging, ikke et av flere likestilte mål
- NTP bør utvikles til et verktøy for helhetlig transportplanlegging
- Transportformene bør utvikles som ett system, ikke hver for seg
- Transportanalysene bør ta utgangspunkt i målet for 2050

Fra framskriving til backcasting

- Dagens modeller tar ofte utgangspunkt i historiske trender
- Klimamålene krever systemendringer, ikke forlengelser av dagens trender
- Start med målet for 2050 og arbeid bakover
- Bruk modellene til å finne veien dit

Nasjonal transportplan setter rammene

Behov for:

- Tydeligere målbilde
- Sektorstyring
- Metodeutvikling

4 Målene for transportpolitikken

Et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i hele landet i 2050

Enklere reise-
hverdag og økt
konkurranssevne
for næringslivet

Bidra til
oppfyllelse av
Norges klima-
og miljømål

Nullvisjon for
drepte og
hardt skadde

Effektiv bruk av
ny teknologi

Mer for
pengene

Kilde: Nasjonal transportplan 2025–2036 (Meld. St. 14 2023–2024), s. 33